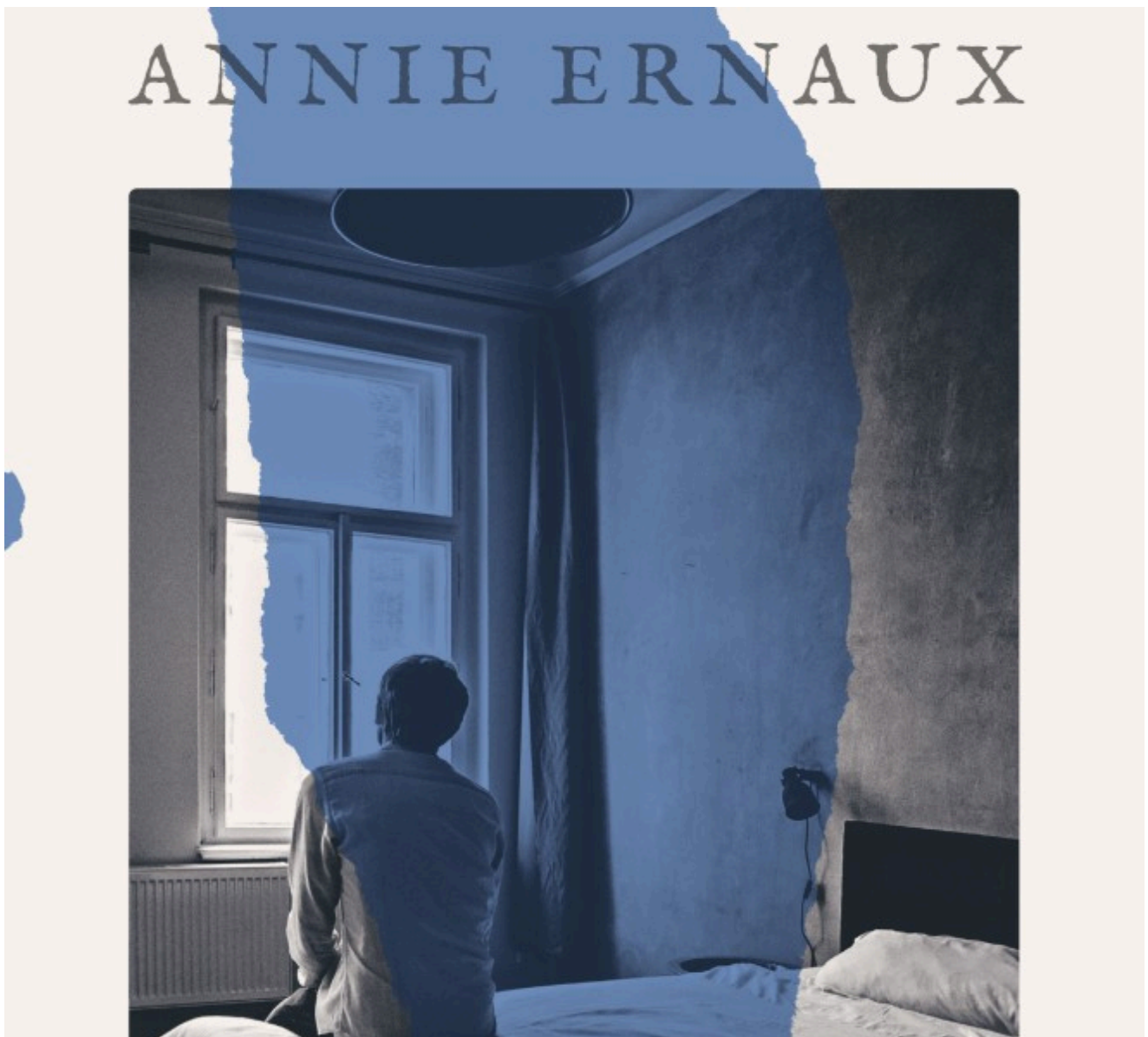

Annie Ernaux (suom Lotta Toivanen): Nuori mies

Koti (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/>)

/ Annie Ernaux (suom Lotta Toivanen): Nuori mies (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net:443/annie-ernaux-nuori-mies/>)

Annie Ernaux (suom Lotta Toivanen): Nuori mies

EVA SUNDGREN

Kirjallisuuden Nobel-palkitun Annie Ernaux'n uusin teos on lyhytproosaa, alle 40 sivua isolla fontilla ja väljästi aseteltuna. On makuasia ja sivuseikka, pitäisikö sitä nimittää pienoisromaaniksi, novelliksi vai esseeksi. Esilehdellä on eräänlainen saate: ”Jollen kirjoita asioista, niitä ei ole viety loppuun asti, ne on pelkästään eletty.” Teos on taattua Ernaux-laatua – suoraa puhetta, tarkkoja havaintoja sekä omien kokemusten ja kollektiivisen muistin peilaamista toisiinsa. Taattua laatua edustaa myös Lotta Toivasen erinomainen suomennos.

Kuten teoksen nimestä voi päätellä, aiheena on kirjailijan suhde itseään huomattavasti nuorempaan mieheen. Vuosina 1998–2000 Ernaux seurusteli köyhän opiskelijapojan kanssa, joka oli häntä lähes 30 vuotta nuorempi. Tämä suhde on ollut kirjailijalle eräänlainen avainkokemus, kuten myös laiton abortti, joka hänelle tehtiin nuorena ja jota hän tässäkin teoksessa käsittelee. Kysymyksessä ei ole mikään paljastusteos, sillä nimiä ei kerrota – nuori mies on vain A – eikä seksikohtauksilla hekumoida. Kysymys on eletyn elämänjakson viemisestä loppuun tutkimalla sitä kirjallisessa muodossa, peilaten ympäröivään yhteiskuntaan sekä kirjailijan arvoihin ja kokemuksiin eri aikoina. Tapansa mukaan Ernaux tekee teräviä havaintoja iästä, sukupuolesta, sukupolvista ja yhteiskuntaluokasta – hän tosiaan on sosiologinen kirjailija.

Nuoren miehen osoittama palvonta ja intohimoinen seksi antavat energiaa, ja sunnuntait sängyssä ovat iätöntä ja ajatonta ajelehtimista. Nykyisyys on yhteinen, mutta yhteistä tulevaisuutta ei voi olla, sillä nuori mies ja 54-vuotias nainen elävät eri todellisuudessa ja biologiakin asettaa rajansa. Nuoren miehen askeettinen koti tuo naiselle mieleen hänen omat opiskeluaikansa ja avioliittonsa alkuajat. Mies vie hänet nuorten suosimiin kahviloihin ja pikaruokapaikkoihin eikä esittele häntä heidän kohtaamilleen nuorille. Ernaux kokee ulkopuolisuutta:

”Joskus hän osoitti minulle vaivihkaa kauempaa jotakuta kirjallisuustieteen professoria mutta kielsi kääntymästä katsomaan. Hän kiskoi minut erilleen omasta sukupolvestani, mutta en päässyt sisälle hänen ikäpolvensa piireihin.”
(s. 14)

Nuoren miehen köyhyys ei johtunut vain opiskelijan elämänvaiheesta vaan oli ylisukupolvista. Mies kikkaili ja kitkutteli sekä unelmoi lottovoitosta sen sijaan että olisi pohtinut mielekästä uraa. Hänen rahvaanomaisen käytöksensä muistutti Ernaux'ta tämän omasta menneisyydestä:

”Kolmekymmentä vuotta sitten olisin jättänyt hänet. Silloin en halunnut nähdä pojissa oman työläistaustani tuntomerkkejä, kaikkea sitä mitä pidin ”junttimaisena” ja minkä tunnistin osaksi entistä itseäni. Se että hän joskus pyyhki suunsa leipäpalalla tai lasi sormen lasin päälle, jotten kaataisi hänelle lisää viiniä, oli minulle yhdentekevää. Se että havaitsin nuo eleet – ja ehkä myös se etten hermostunut – osoitti, etten ollut enää samoissa piireissä kuin hän. Aviomieheni seurassa olin aikoinaan ollut kansanomainen, nuoremiehen seurassa olin keskiluokkainen.” (s. 18–19)

Kaikki käytöstapoihin ja luokkaeroihin viittaavat huomiot eivät aukene suomalaiselle lukijalle, mutta ne ovat mielenkiintoisia kulttuurierojen kannalta. Joka tapauksessa nämä lukuisat pienet havainnot muistuttavat Ernaux’ta epämukavalla tavalla asioista, jotka hän oli unohtanut ja jättänyt taakseen. Ne veivät hänet myös matkalle hänen omaan menneisyyteensä. Niinpä hän veikin nuoren miehen paikkoihin, joissa hän itse tapasi opiskeluaikoina 1960-luvulla käydä ja alkoi tuntea esittävänsä kohtauksia omasta nuoruudestaan. Ajat ja paikat kietoutuvat toisiinsa kiehtovalla tavalla.

Suhde, jossa on suuria ikä-, luokka- ja varallisuuseroja, ei voi olla tasa-arvoinen. Ernaux tuokin esiin käsittelemäänsä suhteeseen liittyvän hyötynäkökulman ja valta-asetelman. Nämä seikat ovat tuttuja monista kertomuksista, joskin yleensä mies on valta-asemassa naiseen nähden. Patriarkaalisisessa kulttuurissa siihen harvemmin kiinnitetään kummempaa huomiota vaan se nähdään ikään kuin luonnollisena.

Naisen ja miehen ikään suhtaudutaan hyvin eri tavoin, ja jos mies on naista huomattavasti vanhempi, se ei herätä samanlaista huomiota ja ihmettelyä kuin päinvastainen tilanne. Ernaux toteaa kehonsa olleen iätön, kunnes viereisestä pöydästä suuntautui tuomitseva katse häneen ja nuoreen mieheen. Mutta häntä ei hävettänyt, sillä naisilla pitäisi olla samat oikeudet kuin miehilläkin.

Yhdessä oleminen julkisilla paikoilla oli jatkuvan tarkkailun alla olemista. Ihmisten paheksuvat katseet Ernaux kokee haasteena yrittää muuttaa moraalikäsitteitä. Eräällä sunnuntaisella rantakävelyllä kohdattu paheksunta palautti Ernaux’n sunnuntaiseen rantakävelyyn, jolloin hän oli 18-vuotias ja hänen äitinsä oli moittinut häntä pahennuksen herättämisestä.

Annie Ernaux'n kuvailema lyhyehkö suhde herätti hänessä monenlaisia pohdintoja ja oivalluksia ja päättyi hänen mielestään silloin, kun se oli täyttänyt molempien osapuoltensa kannalta tehtävänsä. Ernaux'n tapa käsitellä aikaa, muistoja ja muistia on kaunis, koskettava ja kiehtova. Hän käsittelee myös erilaisten tilanteiden herättämiä tunteita, joihin jokainen voinee samaistua. Tämän lyhytproosateoksen voi lukea nopeasti, mutta se kannattaa lukea useaan kertaan tai pysähtyen välillä maistelemaan sanoja ja miettimään lukemaansa, kenties visualisoimaan sitä päässään.

Annie Ernaux: *Nuori mies*. Suomentanut Lotta Toivanen. Gummerus. 2023

Eva Sundgren on helsinkiläinen kirjoittamisen ja sosiologian maisteri Jyväskylän yliopistosta

« Previous:

Viola Ardone (suom Laura Lahdensuu):
Nimeni on Oliva Denaro
(<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/viola-ardone-nimeni-on-oliva-denaro/>)

Next:»

Emma Cline (suom Cristina Sandu): Vieras
(https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/emma_cline_vieras/)

admin

Vastaa

Viesti

Lähetä viesti

This site uses Akismet to reduce spam. [Learn how your comment data is processed \(https://akismet.com/privacy/\)](https://akismet.com/privacy/).

Spefi -romaaneja (Tomi Sirviö)

Bram Stoker: Draculan vieras ja muita kauhukertomuksia (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/bram-stoker-draculan-vieras-ja-muita-kauhukertomuksia/>)

Victor Dixen: Pimeyden hovi (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/victor-dixen-pimeyden-hovi/>)

Ilmar Taska: Tulevaisuuden kutsu (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/ilmar-taska-tulevaisuuden-kutsu/>)

Iain M. Banks: Pelaaja (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/iain-m-banks-pelaaja/>)

Liu Cixin: Muurahaisia ja Dinosauruksia (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/liu-cixin-muurahaisia-ja-dinosauruksia/>)

Iain M. Banks: Muista Flebasta (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/iain-m-banks-muista-flebasta/>)

Arthur Machen: Suuri jumala Pan (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/arthur-machen-suuri-jumala-pan/>)

KIRJOITTAJAT

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/anniina-ljokkoi/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/juha-pekka-kilpio/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/riikka-lauttamus/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/anna-pehkoranta/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/hanna-miia-siisiainen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/katri-komi/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/laura-vaananen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/vesa-rantama/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/saara-laakso/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/karoliina-haverinen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/marita-karkkainen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/kristian-blomberg/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/joni-nikkola/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/erkki-vainikkala/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/marjo-vallittu/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/mikko-keskinen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/raisa-marjamaki/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/johanna-ikonen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/antti-niskanen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/marianna-penttila/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/mari-koski/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/maaria-paajarvi/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/riikka-simpura/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/markku-nivalainen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/anna-leena-toivanen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/marjatta-ripsaluoma/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/mirva-karkinen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/essi-varis/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/jani-vanhala/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/aleksis-salusjarvi/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/mirka-korhola/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/joonas-santti/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/henri-nerg/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/penjami-lehto/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/riikka-ylitalo/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/nasti-rings/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/liisa-rinne/>)

Eva Sundgren (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/eva-sundgren/>)

Liisamari Seppälä (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/liisamari-seppala/>)

Pirjo Kantojärvi (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/pirjo-kantojarvi/>)

Riitta Vaismaa (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/riitta-vaismaa/>)

Risto Niemi-Pynttari (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/risto-niemi-pynttari/>)

Sara Savolainen (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/sara-savolainen/>)

Tomi Sirviö (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/tomi-sirvio/>)

Vesa Lahti (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/vesa-lahti/>)

Proudly powered by WordPress (<https://wordpress.org>) | Theme: Content (<https://spicethemes.com>) by
SpiceThemes
